

Všímám si toho každý den – jak mě lidé zdraví, jak mě podporují v mém konání. Nezdraví kněze, ale především toho, kdo pomáhá mladistvým delikventům. Je to široce rozšířený názor: „Nevěřím v Boha, ale tleskám vaší práci i vašemu týmu!“ Uznávají společenskou angažovanost lidí z církve. Každý ví, že matka Tereza byla jeptiška, že abbé Pierre byl kněz... Díky své angažovanosti ve službách těm nejhudším se dostali do čela hitparády humanity.

Je třeba se především přimknout k evangeliu a nemít strach z výsměchu. To je obsah sedmého blahoslavenství: když vás napadají a posmívají se vám, protože jste křesťané, řekněte prostě, že věříte v Ježíše Krista, syna Božího. Potvrďte svou víru!

Praktikování víry se zhmotňuje, získává smysl a viditelnost v církvi, ne někde na chodníku, během průzkumů veřejného mínění a rozhlasových reportáží, jak by nás chtělo přesvědčit mnoho reportérů. Víra se nedá spočítat.

Guy Gilbert – Bud'te světlem!

Další texty v týdnu

Po: Gn 3,9-15.20; Ef 1,3-6.11-12, Lk 1,26-38

Út: Iz 40,1-11; Mt 18,12-14

St: Iz 40,25-31; Mt 11, 28-30

Čt: Iz 41,13-20; Mt 11,11-15

Pá: Iz 48,17-19; Mt 11,16-19

So: Sir 48,1-4.9-11; Mt 17,10-13

Prameny, odkazy

Meinrad Limbeck – Evangelium sv. Marka – Malý stuttgartský komentář;

Silvano Fausti – Nad evangeliem podle Marka; Petr Karas – Boží slovo na každý den;

Angelo Scarano – www.pastorace.cz; Petr Mareček – www.biblickedilo.cz;

Misál na každý den liturgického roku

Vydává Pastorační středisko brněnské diecéze jako součást diecézního biblického programu Vezmi a čti. Ke stažení na www.vezmiacti.cz.

2. neděle adventní – cyklus B

4. prosince 2014

¹Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím. ²Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. ³Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!“ ⁴Když Jan Křtitel vystoupil na poušti, hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy. ⁵Vycházel k němu celý judský kraj a všichni jeruzalémští obyvatelé, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy. ⁶Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobyilkami a medem divokých včel. ⁷Kázal: „Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánku. ⁸Já jsem vás křtil vodou, ale on vás bude křtít Duchem svatým.“ *Mk 1,1-8*

Úvod k meditaci

Člověk touží po Bohu, protože je stvořený k jeho obrazu a podobě. Bůh touží po člověku, protože prostřednictvím všech darů chce dát člověku sám sebe – souhrn všech darů a nejvyšší dar přesahující všechny touhy. Co brání tomu, abych přijal Pána a pozval do svého srdce? Jak se mohu snažit odstraňovat překážky, které mi v tom brání? Nyní je doba milosti, kdy mám příležitost k novému obrácení.

Výklad biblického textu

Kontext: První verš je nadpisem celého Markova evangelia a vyjasnění tohoto prohlášení následuje v celém evangeliu. Ježíš zahajuje Boží dílo spásy tím, že hříšníkům přináší Boží odpuštění (Mk 2,5) a přivádí je do Boží blízkosti společenstvím u stolu (Mk 2,16). Ježíš přemáhá nemoc, posedlost, utrpení a smrt Boží spásonosnou mocí (Mk 5); hlásá příchod Božího království (Mk 9,1). ežiš se stává svým proměněním a vzkříšením svědkem a ručitelem budoucí slávy (Mk 9,2-7; 16,6n).

¹ **Začátek evangelia o Ježíši Kristu, Synu Božím.** Verš připomíná začátek Bible (Gn 1,1), Ježíš je začátek nového světa. Výraz *evangelium* vyjadřuje výstižně obsah a podstatu Ježíšovy zvěsti. Evangelium je *dobrou zprávou* o definitivním Božím jednání, které přináší spásu. V tomto smyslu je sám Ježíš Božím poslem, jak to vyjadřuje prorok Izaiáš obrazem o Hospodinově návratu do Jeruzaléma a k vyvolenému národu: „Jak je krásné vidět na horách nohy posla, který přináší radostnou zprávu, který zvěstuje pokoj, hlásá blaho a oznamuje spásu, který praví Siónu: ‚Bůh tvůj kraluje!‘ “ (Iz 52,7). Radostná zpráva vyhlášená Ježíšem znamená Boží pokoj a spásu pro lidstvo; znamená vysvobození z otroctví hříchu a jeho temných následků, znamená vysvobození z vnitřních pout. Radostná zvěst je však rovněž zaslíbením překonání smrti a přetvoření dosavadního světa do plně Boží slávy.

Týden
s Božím
slovem

1. čtení:
Iz 40,1-5.9-11

2. čtení:
2 Petr 3,8-14

Evangelium:
Mk 1,1-8

Srovnání:
Mt 3,1-6
Lk 3,3-6
Jan 1,19-23

Mal 3,1
Iz 40,3
2 Král 1,8
Zach 13,4
Mt 3,11-12
Lk 3,15-17
Jan 1,24-28
Sk 13,25

² **Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám svého posla před tebou, on ti připraví cestu. ³ Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Pánu, vyrovnejte mu stezky!“** Čas spásy, který přichází s Ježíšem, začíná již vystoupením Jana Křtitele, který náleží podle Marka do evangelijní zvěsti a nepatří už ke staré době jako poslední prorok. V něm se totiž naplňují prorocká zaslíbení. Jako slova proroka Izaiáše uvádí Marek dva citáty z Písma. První pochází ve skutečnosti z proroka Malachiáše: „Hle, já posílám svého posla, aby připravil přede mnou cestu“ (Mal 3,1). Druhý je z Izaiáše: „Hlas volajícího: Připravte na poušti cestu Hospodinu, vyrovnejte na pustině silnici pro našeho Boha!“ (Iz 40,3). Evangelista shrnuje základní funkci Jana Křtitele: přichází, aby posloužil Ježíšovi. Označení „Pán“ se u proroka Izaiáše a rovněž u Jana vztahuje na samotného Boha, který chce přijít širokou a rovnou cestou k svému lidu jako Spasitel a Vládce. Titul „Pán“ se nyní vztahuje na Ježíše, kterému „hlas volajícího na poušti“ připravuje cestu. V Ježíši se tak přiblížila k člověku Boží spása, Bůh sám.

⁴ **Když Jan Křtitel vystoupil na poušti, hlásal křest pokání, aby byly odpuštěny hříchy.** Jan Křtitel vystupuje na poušti (jednalo se o dolní část údolí řeky Jordánu, nedaleko od města Jericha a od ústí této řeky do Mrtvého moře). Zmínka o poušti má ovšem v textu náboženský význam. Podle jiných významů výrazu *poušť* v Markově evangeliu nejde o místo pro život v ústraní a pokání. *Poušť* označuje Boží blízkost (srov. Mk 1,13). Jestliže ji má člověk zakusit, musí „vyjít“ z hluku měst a shonu lidí. *Křest pokání* je obrácení se k Bohu, touha po prameni života a propuknutí opravdové radosti. Jedná se o první odpověď na Boží poselství spásy (1,15). Odpuštění hříchů je počátkem spásy, pokoje a společenství s Bohem. Hřešit v hebrejštině znamená „minout terč“. Hříšník je ten, kdo nedosáhne svého cíle – jako střela, která mine terč.

⁵ **Vycházel k němu celý judský kraj a všichni jeruzalémští obyvatelé, dávali se od něho křtít v řece Jordánu a přitom vyznávali své hříchy.** Hlas Jana Křtitele se setkává se silnou ozvěnou. Je slibným znamením, že celý judský kraj a všichni z Jeruzaléma přicházejí k němu. Kázáním Jana Křtitele na poušti shromažďuje Bůh lidi, kterým pak Ježíš zvěstuje poselství spásy a ze kterých může vytvořit společenství spásy. Janův křest je pouze přípravou, je však zároveň předobrazem křesťanského křtu, kterému se člověk podrobuje, aby tak dosáhl odpuštění a spásy a byl přijat do Kristova společenství.

⁶ **Jan nosil šat z velbloudí srsti a kolem boků kožený pás. Živil se kobyilkami a medem divokých včel.** Oděv Jana Křtitele je popsán podobnými výrazy jako oděv Eliáše, otce proroků. Jeho potrava a oblečení odpovídají způsobu života těch, kdo přebývají na poušti. Jsou znamením přísnosti a chudoby, poukazují na zřeknutí se pozemských hodnot a připomínají naprosté osvobození se ode všeho kvůli Bohu. Jan Křtitel ztělesňuje pro evangelistu Marka slíbeného Eliáše. Vznikající církev zdůraznila tuto Eliášovu tradici tím, že místo, kde Jan křtil (východní břeh řeky Jordánu), spojila s událostí uchvácení Eliáše do nebe.

⁷ **Kázal: „Za mnou už přichází mocnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sehnul a rozvázal mu řemínek u opánku.** Jan Křtitel naplňuje své povolání ohlašованиеm silnějšího, který přijde po něm. Není nejmenších pochyb, že má na mysli Mesiáše. Velikost toho, který přijde za ním se spásonosnými dary a spásonosnou mocí Boží, znázorňuje předchůdce Jan vlastní nehodností a nepatrností. Necítí se hoden sklonit se a rozvázat řemínek jeho obuvi, což byla otrocká služba.

K tématu

Postava Jana Křtitele není snadno srozumitelná. Podíváme-li se na jeho život, byl to prorok. Byl to velký muž, který však skončil jako ubožák. Kým je tedy Jan? Vysvětluje to on sám: Jsem hlas volajícího na poušti (srov. Mt 3,3). Je však hlasem bez Slova, protože není Slovem. Janovým tajemstvím je tedy to, že „nezmocňuje Slova“. Jan je tím, kdo ukazuje, označuje. Smyslem Janova života je ukazovat Jiného. Církev slaví svátek Janova Narození v období, kdy jsou nejdelší dny v roce a mají nejvíce světla. Jan byl skutečně „mužem světla“, nesl světlo, ale sám nebyl světlem. Byl odleskem světla. Jan je jako měsíc a jakmile začal kázat Ježíš, začalo se Janovo světlo umenšovat a ztrácet. Byl hlasem, nikoli Slovem; světlem, nikoli jeho zdrojem: Jan se zdá být nikým. Janovým posláním je zmizet. Rozjímáme-li o životě tohoto muže, tohoto velikána a tak vlivného muže – všichni měli za to, že je Mesiášem – a vidíme-li, jak se umenšil v temnotě věžeňské kobky, rozjímáme velké tajemství. Nevíme, jaké byly poslední Janovy dny. Víme jen, že byl zabit a jeho hlava byla donesena na podnose jako dárek jednou tanečnicí jedné cizoložnici. Myslím, že v onom umenšení snad ani nelze zajít dál. Takový byl konec Janův. Ve vězení zakusil Jan pochybnosti, prožil úzkost a poslal své učedníky za Ježíšem, aby se jej zeptali, zda je Tím, který má přijít, anebo mají čekat jiného (srov. Mt 11,3). Ocítl se v temnotě, prožíval bolest. Ani toho nebyl Jan ušetřen. Postava Jana mne vždycky přivádí k zamyšlení nad církví: Církev existuje, aby hlásala a byla hlasem Slova, svého Ženicha, který je Slovem. A církev existuje, aby hlásala toto Slovo až k mučednictví. Mučednictvím složeným právě do rukou pyšných, nejpýšnějších na zemi. Jan se mohl dělat důležitým, mohl říci něco o sobě. Ale cítil se být jenom hlasem, nikoli Slovem. Takové je Janovo tajemství. Proč je Jan svatým a neměl hříchu? Protože si nikdy, nikdy nepřivlastnil pravdu. Nechtěl se stát ideologem. Byl člověkem, který zapřel sám sebe, aby vyšlo najevo Slovo. A my jako církev můžeme dnes prosit o milost, abychom se nestali ideologizovanou církví. Církev musí naslouchat Ježíšovu Slovu a stávat se Jeho hlasem, odvážně Je hlásat. Taková je církev. Bez ideologií, bez vlastního života. Církev je mysterium lunae, která má světlo svého Ženicha a musí se umenšovat, aby rostl On: Takový je model, který Jan dnes nabízí nám a církvi. Aby církev byla vždycky ve službách Slova a nikdy si nic nepřivlastňovala.

Prosme o milost napodobovat Jana, nemít vlastní ideje, nebrat evangelium jako své vlastnictví, ale být církví, která na Slovo jenom ukazuje a to až k mučednictví. Ať se tak stane.

papež František v homilii v Domě sv. Marty 24. 6. 2013